

Un ochi râde,
altul plânge

FULGURANTE AMINTIRI DIN DEALUL COPOULUI (III)

✎ Colonel (r) Cristian LEON

Nu pot încheia rememorarea primului an de armată din viața mea fără a aminti și întâmplările triste la care am fost martor, chiar dacă unele dintre ele pot provoca doar un zâmbet amar.

Nu contează că deseori ne-a fost foame sau ne-a fost frig. Nu contează că părinților nu le dădea mâna să ne ajute de săraci ce erau. Nu contează că adormeam adeseori, spunând povești auzite, citite sau trăite în scurta noastră viață, ori că așteptam uneori în schimbul doi de planton. Toate acestea fac parte din privațiunile vieții militare la care râvneam și pe care o îmbrățișasem – unii dintre noi – pentru totdeauna.

Dar mă întristează de naivitatea mea și a colegilor mei, de momentele când, creduli și neștiutori, străbăteam străzile Iașiului cântând din adâncul inimii: *Trei decenii deasupra-ți străluce/ Ca un steag fluturând glorios!*...

Se apropia sau abia trecuse, 7 noiembrie, ziua Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Cântam și credeam. Ce păcăleală!

Mă rușinez că într-un an n-am aflat, n-am știut, că doar la câteva sute de metri mai sus de liceul nostru ne aștepta, scuturându-și florile, Teiul lui Eminescu. Și nu m-am dus să-l văd. (Aveam s-o fac după câteva decenii, ca ofițer și ca jurnalist).

Nu mă simt deloc confortabil când mă gândesc la indiferența, ca să nu zic nepăsarea mea, la aflarea veștii că regele României, Mihai I – majestate a cărei siglă, MSMI, o purtasem cu mândrie pe cocarda tricoloră de la bereta uniformei de elev al liceului militar – a fost silit să abdice și să ia drumul exilului. În rândurile colegilor noștri din cursul superior, actul de la 30 decembrie 1947 a fost primit cu vădită dezaprobar. Noi, însă, eram prea necopți pentru a înțelege acea mare nedreptate a istoriei.

Dovadă că la începutul primăverii anului 1948, după ce semnaserăm un tabel cu cei care cereau aderarea, am primit, ca și alți colegi care împliniseră 12 ani, carnetul cu coperti albastre de membru al Uniunii Asociațiilor de Elevi din România (UAER), semnat de președintele acestei organizații, Ion Iliescu. Să fi fost doar o coincidență de nume?

NOILE HAINE ALE PROPAGANDEI (II)

✎ Colonel dr. Călin HENTEA

Factorii, adesea contradictorii sau paradoxali, care influențează nemijlocit INFO OPS-ul și PSYOPS-ul, adică procesul de comunicare al militarilor cu exteriorul organismului lor, sunt:

1. Ubicuitatea și accesibilitatea comunicațiilor și transporturilor internaționale permit o circulație, practic fără frontiere, a informațiilor limitând considerabil eficacitatea cenzurii și, totodată, o deplasare mult mai facilă a oamenilor în orice colț al planetei, permițând astfel un contact și o înțelegere directă a realităților respective.

2. Paradoxal față de factorul precedent, se resimte la nivel internațional o retragere spre monolog și închistarea în propriile argumente a diferitelor comunități, spre un fel de „dialog al surzilor”, potrivit principiului „fiecare cu adevărul său împotriva tuturor celorlalți”.

3. Între militarii forțelor internaționale de intervenție și localnicii civili și militari din zonele de conflict sau criză se resimte existența unor praguri culturale pe cât de complexe, pe atât de înalte. Britanicul Roger Scruton și francezul Jean Francois Revel au tras puternice semnale de alarmă, fiecare de pe poziții total diferite.

4. Performanțele mass-media au creat falsa iluzie a informării și

obiectivității perfecte privind realitățile momentului. Există însă „filtre” media-tice, create nu doar de condiția jurnalisticului încorporat, ci și de matricea culturală și nivelul de educație specifice fiecărui consumator de media.

5. Chiar dacă deschiderile și dialogul dinspre militari spre civili au cunoscut dezvoltări și ameliorări spectaculoase în ultimele decenii față de practicile din urmă cu doar un secol, acest dialog militar-in-misiune-in-afara-tării-sale și localnicul-civil-din-teatrul-de-operă suferă încă de pe urma conflictului dintre matricele și istoriile culturale diferite ale celor doi.

6. Au apărut probleme de comunicare și înțelegere chiar și între militarii aceleiași forțe multinaționale, dar care fiecare provine dintr-o cultură și civilizație diferite. Limba engleză ca lingua-franca și procedurile standard de operare nu sunt suficiente mai ales în specialitățile INFO OPS și PSYOPS.

7. Prin însăși condiția lor de străini-purtători-de-arme-ce-se-impun-prin-forță, militarii coalițiilor internaționale nu beneficiază în mintea și sufletul localnicilor de prezumția de credibilitate, și, în consecință, de cea de acceptabilitate pentru mesajele transmise de aceștia.

Inter arma, silent musae? BUNA MĂSURĂ

✎ General de brigadă (r) dr.
Gheorghe VĂDUVA

Vremurile sunt vremuri. Totdeauna, la fel și totdeauna, altfel. Pentru că totdeauna au fost, sunt și vor fi vulnerabile, sensibile, schimbătoare și trecătoare. La tot și la toate. Vulnerabile în și la bătaia vânturilor, a gândurilor, a simțămintelor și, mai ales, a orgoliilor. Sensibile la lumina gândului și la mângâierea sufletului. Schimbătoare și trecătoare sub ploaia izvoarelor și a uscăciunii și violenței uraganelor. Câteodată, puternice și stabile în orizonturile duratei. Câteodată, doar... trecătoare. De multe ori, fixate mult prea rigid în pilonii simpliști și goi ai prejudecăților. De și mai multe ori, lăsate în voia sorții. Pentru că, și peste vremurile lumii, ca și peste frunzele copacilor, peste gândurile și simțămintele oamenilor și luminile adâncurilor, bat tot felul de vânturi, cad tot felul de stele, se aprind tot felul de lumini, ard tot felul de focuri. Unele, perceptibile, altele reconfortante, altele distrugătoare, altele generatoare de izvoare limpezi sau de finaluri întortocheate. N-ai de unde să știi dacă vântul (sau gândul) pe care îl aștepti sau pe care, poate, ți-l dorești, să-ți răcorească fruntea oboșită, să-ți răscolească amintirile ofilite, să-ți alinte sufletul sfărțecă sau să-ți readucă la viață inima rănită și umilită, va fi doar o ușoară și liniștitoare mișcare a unui aer respirabil și primentor, sau un firicel parșiv și înșelător din care se va genera sau regenera nucleul unei furtuni distrugătoare. Niciodată nu vom ști cu adevărat dacă vânticelul care ne răcorește și ne liniștește fruntea oboșită și îngrijorată este o mângâiere dumnezeiască sau acea bătaie din aripi de flutură, care, peste timpuri și distanțe – înainte sau înapoi, în sus sau în jos, pe o scală imposibil de sesizat, descifrat și cunoscut –, va genera acel uragan care ne spulberă demnitatea și ne înrobește viața. Niciodată nu vom ști dacă scânteia zărită pentru o clipă în plină noapte este doar o clipire de stea, un chibrit ce aprinde focul din care se nutrește viața, iubirea, devenirea și speranța, sau focosul ce generează incendiul pustitor care ne va spulbera lumina. Niciodată nu vom ști dacă acea monadă a lumii numită cuvânt va rămâne mugurul dumnezeirii omului, un simplu *verba volant* sau dacă se va întruchipa haotic în acel firicel de uragandictatură care ne va deteriora iremediabil încrederea, iubirea, libertatea, demnitatea și onoarea. Plutim mereu în această incertitudine. Va fi foarte greu să le separăm pe unele de altele, pentru că nu există încă limpezimi nici măcar în profunzimile din care ar trebui să se nutrească limpezimea izvoarelor. Așa este lumea făcută.

În fața acestei realități fluide, oamenii adoptă atitudini și comportamente felurite. Uneori, rigide, alteori slugarnice, dar, de cele mai multe ori, bizare. Câți oameni, atâtea atitudini și comportamente, indiferent de școlile pe care le-au făcut și de educația pe care au primit-o. Învățătura înțeleaptă a școlii își poate pune amprenta asupra stilului și scalei de valori la care se raportează fiecare. Dar, în situații-limită, omul se comportă cam cum îi este firea. Uneori, în actul educațional, se creează dinadins astfel de situații, pentru a se evalua mai exact suportul temperamental și caracterial al omului. Dar și acest experiment este, de multe ori, relativ și îndoielnic.

În arhitectura duratei, toți oamenii, fără excepție, doresc să fie demni. Demnitatea este, alături de bunătate, una dintre cele mai complete și mai complexe calități ale unui om. Dar și demnitatea aceasta – ca valoare specială a comportamentului uman – are o anumită măsură. Ea începe acolo unde încețază obediența și slugărnicia și se sfârșește acolo unde începe orgoliul. Demnitatea este o construcție flexibilă și tenace, care, atunci când există, nu poate fi niciodată distrusă. Ea nu are nimic comun cu rigiditatea, cu lipsa de măsură, cu tupeul, cu duritatea, cu aroganța, cu insensibilitatea sau cu figura acră a unora care poate încă mai cred că nici soarele n-ar răsări pe cer dacă n-ar fi ei să-l... lumineze. Măsura demnității o dau totdeauna frumoasa îndoială, gândul matur, inteligența înțelegătoare și creativă, dar mai ales buna măsură. Ea se exprimă prin ceea ce latinii înțelegeau prin *Est modus in rebus sunt certi denique fines* (există o măsură în toate, dar mai ales anumite limite). Este, mai ales pentru un militar, care are în spate o forță, de cele mai multe ori, mult mai mare decât o poate el duce, o premisă majoră pentru demnitate. Pentru că demnitatea, pentru un astfel de om investit cu puterea de a apăsa pe trăgaci sau pe butonul roșu, constă tocmai în buna măsură.

Vreau să spun că, din vremuri imemorabile până în orizonturi inimăgănilabile, cei mai adevărați și mai buni dintre noi au trăit, trăiesc și, probabil, vor trăi mereu cu îndoială, dar și cu teamă, cu respect, cu sinceritate și cu responsabilitate, buna măsură a demnității. Care nu există decât la oamenii buni, generoși, competenți și responsabili.

NESOCOTIREA PREPOZIȚIILOR

✎ Aurelia NĂSTASE

aurelianastase@yahoo.fr

Probabil după același model, unii raportează despre *situația din teren*, în loc să raporteze despre *situația de pe teren*, deși se referă la stadiul confruntării militare *de pe* câmpul de luptă și nu la compoziția chimică a solului. Totodată, raportul se poate referi la *situația din teatru*, când militarul se află la datorie, și, eventual, la *situația de la teatru*, dacă militarul comite ceva de raportat în timpul permisiiei.

Se scrie sau se spune *se concentrează pe problemă*, în loc de *se concentrează asupra problemei* sau, într-o variantă „innobilată” prin traducere papagalicească, *se focalizează pe problemă*, în loc de *și focalizează atenția spre...*

Unora li se pare mai „cult” enunțul deformat *declară în baza informațiilor* decât

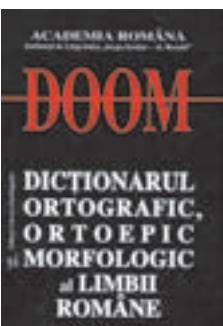
Limba română este patria mea.

Nichita Stănescu

obișnuitul *declară pe baza informațiilor*, deși nu spun *se bazează în informații*, ci *se bazează pe informații*.

Prepozițiile *pe* și *în* indică, în unele cazuri, spațiul, în altele, timpul unei acțiuni. Prepoziția *pe* participă la construirea unor complemente circumstanțiale de timp: *A ieșit din casă pe frig*. Face parte din locuțiuni adverbiale (*pe mâine*, *pe seară*) și din locuțiunea conjuncțională *pe când*. Prepoziția *în* participă la construirea unor complemente circumstanțiale de timp: *în februarie*, *în două luni*. Face parte din locuțiuni adverbiale: *din timp în timp*, *în același timp*.

Celor cu experiență precară în utilizarea cuvintelor li se întâmplă să ezite între *pe* și *în* și să spună sau să scrie *pe timp de pace* în loc de *în timp de pace* sau *pe timpul reuniunii* în loc de *în timpul reuniunii*. Utilizarea expresiei *pe timpul* nu este de recomandat fie și numai pentru că poate fi înțeleasă și ca fiind sinonimă cu locuțiunea *pe seama cuiva*, de exemplu într-o propoziție precum: *A participat pe banii mei, pe timpul meu*.

Folosite la întâmplare, „după ureche”, în mod neglijent, prepozițiile - cuvinte de legătură menite să ordoneze enunțurile astfel încât să fie cât mai clare - ajung să acționeze împotriva rostului lor, întrucât permit apariția unor conotații echivoce.

Luându-se ca model enunțul *militarul se află în teatru de război*, unde prepoziția *în* contribuie evident la precizarea domeniului de referință în opoziție cu prepoziția *la* (*militarul se află la teatru*), se spune și *militarul acționează în teren*, în loc de *militarul acționează pe teren*. *În teren* ar putea să acționeze o substanță. Este evident preferabil ca *militarul* să se afle *pe teren* decât să ajungă (Doamne ferește!) *în teren*.